

Výuka sociologie nemusí být vždy pouhou teorií. Nejlépe si studenti osvojí a procvičí učivo, když si sami něco připraví a realizují od začátku až do konce. Tak tomu bylo i ve společenskovědním semináři III.A. Seminaristé si vybrali téma, připravili otázky, provedli průzkum v ulicích města a zhodnotili dosažené výsledky. Ty, v podobě novinového článku, zveřejnili v Havířovském deníku (pátek 3. 4. 2009).

Havířované a Lisabonská smlouva

V pondělí 16. března 2009 v popoledních hodinách měli možnost obyvatelé Havířova odpovídat na dotazy studentů III.A Gymnázia v Havířově na ulici Komenského týkající se Lisabonské smlouvy. Tito si totiž v rámci společenskovědního semináře připravili malý sociologický průzkum zabývající se dnes velmi diskutovanou Lisabonskou smlouvou a také Evropskou unií. Studenti byli rozmístěni ve skupinkách po dvou na několika místech v celém Havířově. Namátkou uvedu například okolí KD PB, Magistrátu města Havířova, okolí KD Reneta nebo ulici Dělnickou. Nejen zde, ale i na jiných stanovištích se našli ochotní občané, kteří i přes nepřízeň březnového počasí byli ochotni věnovat chvíli odpovědím na dotazy studentů a umožnili jim tak získat během dvou hodin informace od poměrně reprezentativního vzorku obyvatelstva, který čítal 66 mužů a 73 žen, přičemž osloveno bylo mnohem více potenciálních respondentů.

Než začnu hodnotit výsledky našeho snažení je zřejmě vhodné připomenout čtenářům alespoň v kostce, o čem jde, když se řekne Lisabonská smlouva. Lisabonská smlouva je ve své podstatě přepracovaná „Evropskou ústavou“, která byla zamítnuta v referendech v roce 2005 ve Francii a Holandsku. Smlouva má za úkol nahradit stávající dokumenty, na kterých Evropská unie v současnosti stojí. Je to velké množství jednotlivých smluv, které byly uzavírány postupně s přibývajícími členskými státy. Ale i schvalování této tzv. „reformní smlouvy“ se neobešlo bez komplikací, které vyústily v prozatímní neratifikování celkem ve čtyřech evropských státech. A to v Německu, Polsku, České republice a samozřejmě také v Irsku, kde o tom rozhodli sami Irové v referendu. Nutno také dodat, že pro schválení tak důležitého dokumentu je v EU třeba jednohlasného ANO, tedy souhlasu všech 27 členských států, který je v tuto chvíli zablokovaný irským odmítnutím.

A nyní už k samotnému průzkumu. Občané odpovídali na celkem 8 otázek a ke každé z nich byly připraveny 3-4 odpovědi. Na první otázku, která zněla: „Když se řekne Lisabonská smlouva...“ byly odpovědi v kladném a záporném smyslu v podstatě vyrovnané. 50,4% obyvatel odpovědělo, že vědí, o čem v Lisabonské smlouvě jde a zbytek, tedy 49,6% obyvatel o ní slyšel, ale neví, co to je, nebo se s tímto pojmem nesešel vůbec. Na druhou otázku, ve které jsme se ptali na názor ohledně důležitosti Lisabonské smlouvy pro ČR, odpovědělo nejvíce obyvatel, že „Neví“, celkem 41%. Se změnami, které by přinášelo případné schválení Lisabonské smlouvy, pak nebylo seznámeno podle průzkumu 58,3% procenta dotázaných. Vůbec nic o případných změnách nevědělo celých 36% občanů. Na další otázku, ve které jsme se zaměřili na názor občanů na to, zda si myslí, že přijetí Lisabonské smlouvy nějak ovlivní jejich běžný život, nám těsnou většinou 40,3% lidí odpověděli, že si myslí že nikoli. V dalším dotazu, v pořadí již pátém, týkajícím se

schvalování Lisabonské smlouvy a jiných podobných smluv se přiklonilo 54,7% respondentů ke schvalování výše uvedených smluv v referendu, tedy přímo občany. Takového referenda by se pak podle průzkumu zúčastnilo více než 57% obyvatel. Což je v celku příjemné zjištění. Ovšem skoro tři čtvrtiny z nich by zatím nevěděly, jak v něm hlasovat. Jisto by si naopak bylo celých 32% respondentů, kteří by hlasovali pro přijetí. Na poslední dotaz, zda členství ČR v Evropské unii občané pokládají za přínosné, nepřínosné, či chybné zvolila nadpoloviční většina dotázaných první z možností, tedy, že členství ČR v unii pokládají za přínosné.

Ze zjištěných hodnot je patrné, že občané si nejsou příliš jisti tím, co Lisabonská smlouva je, co by pro ně a Českou republiku její přijetí znamenalo a nebo jak by hlasovali, kdyby přijetí, nebo nepřijetí stálo na jejich hlasech v referendu. Vzhledem k tomu, že bylo rozhodnuto o schvalování smlouvy v parlamentech zemí evropské sedmadvacítky není žádný zázrak, že informovanost občanů ohledně Lisabonské smlouvy a změn, které by přineslo její schválení není zrovna nejlepší. Zdá se, že politici totiž nemají potřebu jim cokoli vysvětlovat, protože je prostě a jednoduše ke schválení, či odmítnutí Lisabonské smlouvy nepotřebují.

FILIP ŠEBESTA